

**ДІЯЛЬНІСТЬ ПРИРОДНИЧО-ТЕХНІЧНОЇ СЕКЦІЇ
УКРАЇНСЬКОГО НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА В КИЄВІ (1907 – 1917)**

Гомон А. М., Терещенко Л. Я., Гебріел Шімаа Сіддіг Абдулла

***Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків***

Важливе значення для піднесення наукової діяльності та подальшому розвитку технічної освіти в Україні мало створення в 1907 році Українського Наукового Товариства (УНТ) в Києві, що своєю метою ставило допомагати розробленню і популяризації українською мовою різних галузей науки. Однією з секцій УНТ була природничо-медична, яка після відокремлення медиків у 1910 році фактично перетворилася на природничо-технічну (головою її став П. Холодний). До її складу ввійшли Т. Усенко, О. Вилинський, М. Васильєв, О. Качаловський, О. Корчак-Чепурківський, О. Кривуша, О. Леонтович, В. Різніченко, І. Чопівський. Загалом, до початку 1918 року секція налічувала понад 40 членів, в основному киян. Велику увагу секція приділяла складанню термінологічних словників, також широко обговорювалися питання подальшої розробки української наукової термінології та перспективи підготовки підручників для вишів. Протягом 1911 – 1915 років було видано три томи «Збірника природничо-технічної секції УНТ», кожен із яких мав словник технічних термінів.

Дослідження вчених секції були орієнтовані, в основному, на вирішення конкретних практичних і прикладних завдань та деяких теоретичних питань. Так, Т. Усенко вираховував і запропонував оптимальні умови роботи парових котлів, за яких значно підвищується їхня корисна дія. Запропонований ученим метод дав можливість отримувати достовірні дані про дію теплової установки. Предметом дослідження І. Чопівського було вивчення фізико-хімічних властивостей металів, зокрема процесу іржавіння заліза, внаслідок чого вчений рекомендував до використання ефективні антикорозійні покриття. З. Кошель експериментально довів можливість утилізації українських каолінів (Волинь) для промислового виробництва матеріалів на основі алюмінію. Професор С. Тимошенко розробив метод розрахунку згину металевих пластин, що стало помітним внеском у науку з опору матеріалів.

Таким чином, плідна наукова діяльність секції сприяла подальшому розвитку основних напрямів природничо-технічних досліджень та технічної освіти в Україні, а також упритул підійшла до нагальної проблеми створення Української Академії наук, яка була започаткована у 1918 році.